

Το Ενωτικό Δημοψήφισμα του 1950

(Αφιέρωση στα στρατευμένα μας παιδιά της Εθνικής Φρουράς και της ΕΛΔΥΚ)

«Όλες οι αλυσίδες μας στενοχωρούν, ακόμα κι όταν είναι φτιαγμένος από χρυσάφι»

Shakespeare

Αν πράγματι διατηρούμε ίχνη εθνικής αξιοπρέπειας, οφείλουμε να τιμούμε τη σημερινή μέρα, μια μέρα που δεν είναι απλώς επέτειος του Δημοψηφίσματος, αλλά μια μοναδική φωνή της ελληνικής συνειδήσης του ακρίτα του ελληνικού νότου, της Κύπρου μας. Οι ξένοι τα κατάφεραν να «πείσουν» τον κυπριακό Ελληνισμό να ακολουθήσει άλλη πορεία, από εκείνη που χάραξε ο ίδιος στις 15 Ιανουαρίου του 1950 με το «Αξιούμεν την Ένωσιν της Κύπρου με την Ελλάδα».

Έθεσα εντός εισαγωγικών τη λέξη «πείσουν», γιατί και σήμερα, αν οι μεγάλοι της Γης ζητούσαν να επαναλάβουν οι ίδιοι αυτό που έκανε πριν σαράντα έξι χρόνια η εθναρχούσα Εκκλησία της Κύπρου, να είναι βέβαιοι ότι θα είχαμε το ίδιο αποτέλεσμα, όσο και αν φαίνεται απίθανη αυτή η προοπτική!

Γιατί η Κύπρος μας, εδώ και τρεις χιλιάδες χρόνια στην ανατολική Μεσόγειο, υπήρξε «προέκταση της ίδιας της Ελλάδας στον Νότον, κατέστη θεματοφύλαξ των παραδόσεων και της κληρονομιάς της

Του Κωνσταντίνου Α. Γιαλλουρίδη

Ελλάδας ολοκλήρου και πλειστάκις κατέστη φυτώριον, όπου ήρθισεν ο ελληνικός πολιτισμός..»

(Δρ. Βάσος Καραγιώργης)

Το ότι η Κύπρος μας υπήρξε προέκταση της Μάνας Ελλάδας στο Νότο το απέδειξε κατά θαυμαστό τρόπο, όχι στις μετρημένες στα δάκτυλα του ενός χεριού εκατονταετίες σαν τμήμα της ελληνικής Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, αλλά στα δύο χιλιάδες περίπου χρόνια που αντιμετώπιζε ξένο δυνάστη, σαν τους Λουζιανούς, τους Ενετούς, τους Τούρκους, τους «Ευρωπαίους» Άγγλους!

Στην τελευταία περίπτωση ξεχειλίσε το ποτήρι, γιατί η «Χριστιανική Αγγλία επιχείρησε με επιστημονικό τρόπο να αλώσει την ελληνική κυπριακή ψυχή με την προσφορά συνταγμάτων ραμμένων και κομμένων πάνω στο βασικό στόχο της: **τον αφελληνισμό μας**. Η ίδια η Αγγλία είχε υπογράψει την παγκύπρια διακήρυξη για τα ανθρώπινα δικαιώματα στις 10 Δεκεμβρίου 1948. Γι' αυτό η εθναρχούσα Εκκλησία μας, φύσει και θέσει ηγέτιδα του κυπριακού Ελληνισμού, με επικεφαλής τον εθνομάρτυρα αρχιεπίσκοπο Μακάριο το Β΄ τον από Κυρηνείας, κινητοποίησε τη συνείδηση του Έθνους στην Κύπρο, αυτή τη συνείδηση που, σε πείσμα όλων των εχθρών των εσωτερικών και εξωτερικών, κα-

θοδηγεί πάντα τον Ελληνισμό στη διασφάλιση της ύπαρξης του σ' έναν κόσμο έτοιμο να απαρνηθεί τις αξίες, για τις οποίες πολέμησε κατά τους δύο μεγάλους πολέμους του αιώνα μας.

Όλες οι πολιτικές δυνάμεις του νησιού μας παρότρυναν και αυτές τον κυπριακό Ελληνισμό να ψηφίσει την ένωση με την Ελλάδα σαν μοναδική λύση του εθνικού προβλήματος του. Χαρακτηριστικό είναι το πιο κάτω απόσπασμα στην έκκληση του ΑΚΕΛ για την υπερψήφιση της ένωσης.

«Ελληνικέ λαέ,

«Στις 15 του Γενάρη καλείσαι να ψηφίσεις την ένωση. Μην ακούσεις τους λίγους εκείνους που προσπαθούν ή θα προσπαθήσουν να σε πείσουν να μην ενδιαφερθείς. Όλοι αυτοί είναι έχθροί του λαού, εχθροί της Κύπρου». Και καταλήγει η προτροπή του ΑΚΕΛ: «Εμπρός, όλοι ενωμένοι, δεξιόι και αριστεροί, άνδρες και γυναίκες για το δημοψήφισμα.

Η κεντρική επιτροπή του ΑΚΕΛ Γενάρης 1950».

Για να καταλήξει η πιο πάνω προτροπή στη διαπίστωση του σημερινού Γενικού Γραμματέα του ΑΚΕΛ στις 30.10.1988: «Κανέννας Κύπριος πατριώτης δε θέλει σήμερα την ένωση».

Σημερινή 21.9.1989

Και εγώ συμπληρώνω: Κανέννας Κύπριος πατριώτης δεν μπορεί να απαρνηθεί το ελληνικό έθνος του, σε οποιαδήποτε πολιτική παράταξη κι αν ανήκει. Γιατί σε ενάντια περίπτωση δεν μπορεί βέβαια να είναι πατριώτης αλλά **αρνησιπατρις**.

Πολλές φορές διερωτώμαι, όταν πλησιάζει αυτή η ευλογημένη από το Θεό επέτειος, αν αξίζει να επανέρχομαι κάθε χρόνο εκθέτοντας τις σκέψεις μου πάνω σε μια μοναδική εθνική πράξη του κυπριακού Ελληνισμού, όταν οι πάντες στην Κύπρο τη θεωρούν κάτι το ενοχλητικό. Τους ενοχλεί το γεγονός ότι 215.108 Έλληνες Κύπριοι, δηλαδή το 96% του κυπριακού Ελληνισμού, θέσαμε στις 15 Ιανουαρίου του 1950, αφού προηγουμένως επικαλεστήκαμε τη βοήθεια του τριαδικού Θεού, την υπογραφή μας για την ένωση της Κύπρου με τη μητέρα Ελλάδα. Δε θα ξεχάσω μεταξύ άλλων πολλών εμπειριών μου και το πιο κάτω γεγονός.

Ήμουνα καθηγητής του γυμνασίου Μόρφου κατά το σχολικό έτος 1949-1950 και υπεύθυνος για το δημοψήφισμα στην ενορία μου, του Αγίου Μάμαντος Μόρφου. Με συγκίνηση βαθύτατη αντίκρισα τις νεανικές μορφές όλων των φοιτητών του **Αγγλικού Διδασκαλικού Κολλεγίου Μόρφου**, που παρά τη ρητή απαγόρευση του Άγγλου διευθυντή τους, ήλθαν εν σώματι και ψήφισαν και αυτοί ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Και αδιαφόρησαν για τις συνέπειες, που θα είχε η πράξη τους αυτή για το διορισμό τους από το αγγλικό γραφείο Παιδείας. Και εγώ προσωπικά διακινδύνευα το ενδεχόμενο της αναστολής της εκπαιδευτικής αδειάς που έπαιρνα κάθε χρόνο, αλλά είχα εργοδότη την εθναρχούσα Εκκλησία, που διοικούσε τότε τα γυμνάσια, ενώ οι νεαροί φοιτητές είχαν εργοδότη την Κυβέρνηση της Αυτού Βρετανικής Μεγαλειότητας!!!

Το δεύτερο γεγονός ήταν αυτό που μου συνέβη στον Πύργο της Τηλλυρίας.

Μίλησα με ακροατήριο ολόκληρο τον πληθυσμό της εύανδρης αυτής κωμόπολης, χωρίς χειρόγραφα, γιατί, ήταν αδύνατο από τον επικρατήσαντα ενθουσιασμό να μιλήσω από χειρογράφου, και στο τέλος ένας γέροντας που με συνεχάρη, μου είπε: Ήταν ανάγκη να έλθεις, γιέ μου, να μας μιλήσεις για την Ελλάδα μας;

Γιατί, παππού; (τώρα έγινα και εγώ παππούς!) έκανα άσχημα; Όχι γιε μου, αλλά ήταν σαν να μας έλεγες ότι όταν μπαίνουμε στις εκκλησίες, θα πρέπει να ανάβουμε κερί και να προσκυνούμε τις εικόνες!!!

Αυτή ήταν, είναι και θα είναι η ψυχή της ελληνικής Κύπρου, όσο και αν προσπαθούν οι διάφοροι -ισμοί να εγκλιματισθούν με το.... πνεύμα της εποχής, για να εγκληματούν συνεχώς πάνω στα άγια των αγίων της αδούλωτης ελληνικής κυπριακής ψυχής. Και απ' αυτούς τους-ισμούς, εξαιρούμε βέβαια τον Ελληνισμό και το χριστιανισμό.

Τα αποτελέσματα του δημοψηφίσματος του 1950 συνήγειραν τους ελεύθερους αδελφούς μας, οι οποίοι με συγκίνηση είδαν, μέσα από τα ερείπια του ελλαδικού χώρου, ερείπια που κληρονόμησαν ένα χρόνο πριν από τη λήξη του λεγόμενου εμφύλιου πολέμου - και κατά τη δική μου γνώμη συμμοριτοπόλεμου - ότι ένα υπόδουλο ελληνικό νησί, που βρισκόταν κάτω από την κατοχή Βρετανού «συμμάχου» τους, προτιμούσε τα ράκη της Μάνας από την πορφύρα της μητριάς. Το πόσο επηρεάστηκαν οι ελεύθεροι αδελφοί μας από το Δημοψήφισμα του 1950, φαίνεται από το γεγονός της ενθου-

σιώδους υποδοχής της κυπριακής πρεσβείας, η οποία με αρχηγό τον αείμνηστο μητροπολίτη Κυρηνείας Κυπριανό μετέβη στην Αθήνα, για να παραδώσει τους τόμους του διενεργηθέντος δημοψηφίσματος στην ελληνική Κυβέρνηση. Την ίδια ενθουσιώδη υποδοχή επιφύλαξαν επανειλημμένως και στον αείμνηστο αρχιεπίσκοπο και εθνάρχη Μακάριο τον Γ', ο οποίος στον ενθρονιστήριο λόγο του την 20η Οκτωβρίου του 1950 είπε μεταξύ άλλων: «Ου μη δώσω ύπνον τοις οφθαλμοίς μου και τοις βλεφάροις μου νυσταγμόν και ανάπαυσιν τοις κροτάφοις μου, μέχρις ότου εις τον εθνικόν ορίζοντα ροδίση η χρυσόπτερος ίρις αγγέλλουσα το φέγγος της ποθεινής ημέρας της εθνικής απολυτρώσεως. Πάση δυνάμει και πάση θυσία θα συνεχίσω μετά του φιλοπάτριδος ελληνικού κυπριακού λαού τον εθνικό αγώνα, βαδίζων επί αδιαλλάκτου ενωτικής γραμμής, ουδέν έτερον επιδιώκων ειμή μόνον την Ένωσιν μετά της ελληνικής μητρός. Απαράδεκτος θα είναι οιαδήποτε προσφορά συντάγματος ή άλλη νόθος λύσις του εθνικού ημών ζητήματος». Αυτή ήταν η τοποθέτηση μας. Μακράν από συντάγματα, μακράν από τας κάλπας. Ένωσις και μόνο Ένωσις.

Πάνω σ' αυτές τις αδαμάντινες βάσεις στηρίχθηκε και ο διεξαχθείς το 1955-1959 Απελευθερωτικός Αγώνας της ΕΟΚΑ, ο οποίος έληξε με την υπογραφή των γνωστών συνθηκών Ζυρίχης-Λονδίνου το Φεβρουάριο του 1959. Τα γεγονότα που ακολούθησαν την υπογραφή του διχοτομικού συντάγματος του 1959, είναι γνωστά. Η αναγνώριση της τουρκικής μειονότητας ως κοινότητας και ο ερ-

χομός τουρκικού στρατού στην Κύπρο υπήρξαν η απαρχή των δεινών μας.

Η Τουρκία καθοδηγούμενη και από την αγγλική πολιτική δημιούργησε προϋποθέσεις γεωγραφικού διαχωρισμού το 1963-1964, για να τον ολοκληρώσει τον Ιούλιο του 1974 με την εισβολή στην Κύπρο.

Σήμερα, ο στόχος της Τουρκίας είναι ο έλεγχος ολόκληρης της Κύπρου. Δεν αφήνει καμιά αμφιβολία για τις τελικές επιδιώξεις της. Στο στόχο αυτό ενισχύεται από τον τουρκικό λαό, ο οποίος, σύμφωνα με μια ενδιαφέρουσα τουρκική δημοσκόπηση, την οποία δημοσίευσε η τουρκική εφημερίδα «Χουριέτ» στις 28.10.1994, «το 65% των Τούρκων εμπιστεύεται κατά πρώτη προτίμηση τις ένοπλες δυνάμεις!!, η τουρκική Κυβέρνηση έρχεται 6η σε προτίμηση και τα πολιτικά κόμματα κερδίζουν την τελευταία θέση τη 13η!! Ένα ακόμα ενδιαφέρον σημείο της έρευνας είναι ότι το 68% των Τούρκων πιστεύει, ότι το τουρκικό κράτος το κατευθύνουν ξένες χώρες.

«Φιλελεύθερος» 30.10.1994

Υπάρχει περίπτωση οιοδήποτε άλλου λαού στον κόσμο, μάλιστα ενός λαού, που επιδιώκει να γίνει το κράτος του μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο οποίος δημοκρατικά πιστεύει, ότι πάνω από την Κυβέρνησή του είναι οι ένοπλες δυνάμεις του; Δηλαδή αποδεικνύεται πέραν πάσης αμφιβολίας, ότι οι Τούρκοι στρατηγοί δε διευθύνουν μόνο την εκάστοτε τουρκική Κυβέρνηση, αλλά έχουν γι' αυτό και τη συγκατάθεση του ίδιου του τουρκικού λαού.

Εμείς δεν έχουμε μπροστά μας ένα ευρωπαϊκό λαό, όπως ήταν οι Ιταλοί στις 28.10.1940. Μπορεί οι Ιταλοί να ήταν φασίστες, αλλά αυτοί οι φασίστες βρήκαν τον τρόπο να επαναστατήσουν τον Ιούλιο του 1943, για να αποκαταστήσουν τη δημοκρατία στη χώρα τους και στο τέλος να συμβάλουν στην καταστροφή του δικού τους φασισμού. Εμείς αντίθετα έχουμε να κάνουμε με ένα λαό (και μακάρι να διαψευσθώ) ο οποίος εξέφρασε επίσημα την πίστη του στο στρατό, που ουσιαστικά διευθύνει την Τουρκία από το θάνατο του Κεμάλ Ατατούρκ, και την περιφρόνησή του προς την Κυβέρνησή του προς την Κυβέρνησή του, την οποία υποτίθεται, ότι ό ίδιος εξέλεξε!

Οι «φίλοι» μας οι Αμερικανοί τώρα τελευταία μας συμβουλεύουν να ξεχάσουμε την Ιστορία μας. Πρέπει όμως να γνωρίζουν, ότι την αναδρομή στην Ιστορία δεν τη συμπαθούν, όσοι δεν έχουν μέσα τους καμιά Ιστορία.

Και η Ιστορία της Μάνας Ελλάδας και της ελληνικής Κύπρου έχουν συνταυτισθεί με τη δημοκρατία, την ελευθερία, τη δικαιοσύνη, αξίες άγνωστες στα τουρκικά φύλα του 9ου αιώνα μ.Χ. και αυτά του 20ού αιώνα μ.Χ.

Η 15η Ιανουαρίου του 1950 μας υπενθυμίζει και κάτι άλλο: Τα ιδανικά είναι σαν τα αστέρια. Ποτέ δεν τα φτάνουμε, αλλά σαν τους ναυτικούς βασιζόμαστε σ' αυτά, για να χαράξουμε την περαιτέρω πορεία μας αντικρίζοντας το ελληνικό έθνος μας χωρίς ντροπή.